

DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel LVIII.

ZATURDAG den 19den NOVEMBER 1870.

Nº. 46.

GEMENGDE BERICHTEN.

— “Dezer dagen werd aan ons, zoo zegt de *Nordd. Allg. Zeitung*, het verzoek gericht om onzen lezers eene beknopte schets te geven van hetgeen door den generelen staf, zoo in vredes- als in oorlogstyd, hoofdzakelyk wordt verricht. Moge nu al ten gevolge van de onthullingen, uit Parys tot ons gekomen over de gewichtigste taak, welker vervulling op de schouderen van den “*generaal Staff*” rust, het meest belangryke reeds ter kennis van het publiek zyn gebracht, toch zullen wy trachten, nog iets nieuws ten dien aanzien mede te deelen.

In de gewone spreektaal noemt men den generelen staf zeer dikwerf: de hersenen van het leger; oppervlakkig beschouwd is deze vergelyking niet zoo geheel verkeerd, maar toch gelooven wy, dat het veel juist is, indien men beweert, dat de generale staf behoort te worden genoemd de *ziel der militaire operatie*.

Het is de generale staf, die het in zoo talloze leden verdeelde reusachtige lichaam eener armee in beweging brengt tot bereiking van een gemeenschappelyk groot doel, hetwelk in tyd van oorlog geen ander zyn kan dan: het behalen eener spoedige en beslissende overwinning op den vyand. Om deze taak naar behooren te kunnen vervullen, is het uit den aard der zaak noodig, dat de generale staf om zoo te zeggen zy gevormd uit het beste, dat onder de bekwaamste officieren van het leger wordt aangetroffen; uit dien hoofde vindt of behoort men by den generelen staf, slechts zoodanige officieren aan te treffen, die door zorgvuldige studie de noodige bekwaamheden voor dergelyke betrekking hebben verworven.

De vreedstyd wordt door den generelen staf, even als door het leger, besteed om kundigheden te verwerven, om te leeren, in één woord om zich te oefenen. Onder “leeren” wordt hier voornamelyk verstaan het verkrygen eener juiste kennis van alle landen, en de verschillende deelen daarvan, voor zoo verre zy behooren tot degenen, waarmee Duitschland te eeniger tyd in oorlog zou kunnen geraken. Zorgvuldig bestudeert men de zwakke en de sterke punten, welke hetzy aanvullender- of verdedigenderwys in aanmerking zouden kunnen komen in eigen vaderland of by den nabuur, waarty gebruik wordt gemaakt van de beste kaarten van geheel Europa, die men steeds ten aanzien van de middelen van verkeer, als anderszins zooveel doenlyk op de hoogte van den waren stand der zaak houdt, om zoo te zeggen bywerkt; wyders poogt men zich bekend te maken met al hetgeen op militair gebied voorvalt; men onderzoekt derhalve alle nieuwe uitvindingen op dit terrein, leert profondervindelyk den invloed kennen, welke zy op het voeren van den oorlog zouden kunnen oefenen; men maakt zich zoo nauwkeurig mogelyk bekend met de militaire organisatie in andere staten. De groote wapenoefeningen, welke in tyd van vrede worden gehouden, bieden de meest geschikte gelegenheid aan om de op die wyze verkregen kennis met vrucht te leeren aanwenden. De generale staf ontwerpt voor deze wapenoefeningen het plan, waarnaar zy moeten geschieden; hy bestuurt de uitvoering daarvan en maakt zich op die wyze geschikt tot het op zich nemen van de moeilyke taak, dien hy in oorlogstyd moet vervullen.

Het zal den lezer wel niet ontgaan zyn, dat indien er sprake is van bevelhebbers van legers en legerkorpsen, tevens gewoonlyk gewag wordt gemaakt van den chef van den generelen staf, op gelyke wyze als er indertyd geen melding kon worden gemaakt van Blucher, zonder dat als het ware tevens de naam van Gneisenau werd vermeld.

In oorlogstyd verdeelt zich de generale staf in dier voege, dat aan elk legerkorps een afzonderlyke bevelhebber van den generelen staf is toegevoegd, die zoowel by het opperkommando als by de bevelhebbers van een ar-

mee of van een legerkorps, elk afzonderlyk uit verscheidene hoofdofficieren bestaat onder de opperste leiding van den chef van den generelen staf.

Door den generelen staf van het opperkommando wordt het *plan de campagne* voor de gezamenlyke armee in groote trekken ontworpen, dat wil zeggen, er worden op grond van het plan van den veldtocht of naar aanleiding van de berichten ten aanzien van de stellingen door den vyand ingenomen, diens sterkte en voornemens aan de verschillende legerkorpsen, waaruit de armee bestaat, bevelen gezonden ten aanzien van de marschrichting door hen in te slaan, den tyd binnen welken de voorgescreven beweging moet worden uitgevoerd, enz. enz., welke een en ander natuurlykerwyze geschiedt onder goedkeuring van den opperbevelhebber. Op den schouder van den generelen staf van een armee rust nu de taak om, overeenkomstig de ontvangene bevelen, de legerkorpsen te disponeeren, en de generale staf van elk der laatste vermeldde, d. i. van elk afzonderlyk legerkorps, moet de bewegingen der divisien en brigades in overeenstemming met het algemeen plan ten uitvoer doen brengen.

Moge het nu in het oog van den oningewyden een gemakkelijke taak schynen om groote troepenmassa's op een enkel woord door den opperbevelhebber gesproken, in beweging te stellen, in de werkelijkheid echter is dit uitermate moeilyk en hoogst bezwaarlyk. Er wordt niet slechts gevorderd, dat 10, 100 of 200 duizend man op een bepaald punt, op een gegeven oogenblik, worden geconcentreerd, maar men moet vooraf zich hebben verzekerd, dat zoo talryke massa's de noodige en voor het oogmerk voldoende wegen aantreffen, niet slechts om zelve het aangewezen punt op het voorgeschreven tydstip te kunnen bereiken, maar dat te kunnen doen met hun ganschen trein, met al het noodige materieel, dat in zoo groote, in zoo ontzaglyke groote hoeveelheden moet medegevoerd worden, dat de oningewyde zich ten dien aanzien by geen mogelykheid een begrip kan vormen, dat slechts eenigermate met de werkelijkheid overeenkomt; hierby moet buiten en behalve dat alles worden gelet op het onderhouden der verbinding van de marschkolonne met hare basis van operatie (hetgeen met andere woorden beteekent het punt van uitgang van elke beweging), wyders moet men de verbinding openhouden met de ambulances, de amunitie- en proviandmagazynen, zoo dringend noodig tot voortzetting der aangevangen operatiën; daarenboven moet elke beweging zoodanig zyn ingericht, dat de strategische samenhang ongestoord blyve en aan den vyand de gelegenheid niet worde gegeven om te verhinderen, dat men het beoogde doel bereikt. Aan deze vereischten kan onmogelyk worden voldaan, tenzy men bezitte: eene hoogst nauwkeurige kennis van het terrein, van de kracht en hoedanigheid der eigen troepen, ook vooral ten opzichte van de marschen, die zy kunnen maken en daarenboven moet daarby steeds in acht worden genomen eene mate van voorzichtigheid en nauwlettendheid, welke echier voorbeeldeloos mag genoemd worden.

Is eindelyk het oogenblik daar, dat de troepen in het gevecht komen, dan strekt de generale staf van den opperbevelhebber, aan den bevelhebber van het leger of van een divisie, enz., tot oog en oor. De generale staf weet op welke wyze de troepen voor het gevecht zyn opgesteld; hy moet nu zorg dragen dat de gegeven bevelen allerwege naar vereischte worden ten uitvoer gelegd; de generale staf is het, die de aandacht van den bevelhebber vestigt op de punten, waar de vyandelyke overmacht of andere oorzaken vorderen dat versterking wordt heengezonden, of waar door de achtere-loosheid des vyands een opening wordt gevonden, waar van met vrucht gebruik kan worden gemaakt, in één woord door den generelen staf moet, al naar gelang van den wisselenden loop der gebeurtenissen op het slagveld, tel-

kens het noodige voorstel worden gedaan om de oorspronkelyke bevelen naar den aard der omstandigheden te wyzygen, en voor de uitvoering, te waken van de nieuwe gewyzygde plannen.

Wy hebben hier slechts een hoogst oppervlakkige schets gegeven van de taak, welke op de schouderen van den generelen staf rust. Maar hoe onvolkomen en onvolledig deze schets ook moge zyn, ieder zal er dit ten delykste uit ontwaren, dat de generale staf een instelling is van het hoogste gewicht by het voeren van een oorlog, en dat een leger, geleid door een generelen staf, gelyk wy het voorrecht hebben te bezitten, een der krachtigste elementen in zyn hand heeft, om overwinning op overwinning te behalen.”

— Op de laatste vergadering van het wetenschappelyk congres, dat thans te Liverpool gehouden wordt, heeft de heer Baxter, een zeer belangryk stuk over nationale schulden voorgelezen, waaraan men het volgende over de Fransche schuld ontleent.

“Aangaande de nationale schuld van Frankryk heeft men nooit de waarheid te weten kunnen komen. “Er bestaat geen enkel man in Frankryk,” zeide een hoofdambtenaar aan het ministerie van financiën “die een juist staat van de nationale schuld zou kunnen opmaken. *Pas un seul.*”

In vroegere tyden veranderde het bedrag van die schuld voortdurend door gedwongen reductien en consolidaties, en in lateren tyd is het steeds verborgen gehouden door een hoogst gecompliceerde en ontoegankelyke wyze van boekhouding, terwyl nooit officieele cyfers aan het volk bekend werden gemaakt.

Op andere wyze dan dit in Engeland geschiedt, wordt bovendien het bedrag der schuld opgegeven, daar men die in *rentes* of in jaarlykschen interest berekent, waartoe het moeilyker is te weten te komen wat het eigenlyke cyfer van het verschuldigde kapitaal is. Ik heb uit twee bronnen geput, om eenigzins juiste cyfers te weten te komen. Ik heb het “*compendium of finance*” van den heer Bernard Cohen geraadpleegd, om het bedrag der geleende gelden in de 18de eeuw te weten te komen, en aan de vriendelyke inlichting van den beroemden Franschen statisticus Maurice Block heb ik de opgave te danken van de sommen sinds 1798 geleend. Gedurende de regering van Lodewyk XIV werd de schuld van Frankryk aanzienlyk vermeerderd, totdat die in 1715, by den dood des Konings, 3,100,000,000 fr. bedroeg. De Regent verminderde dit ontzaglyk bedrag in 1716, op de meest willekeurige wyze, tot 2,000,000,000 franken. Gedurende de twee volgende Koningen werd deze som dikwyls vermeerderd en verminderd, doch de revolutie schiep en vernietigde een tydelyke schuld van niet minder dan 45,575,000,000 franken in assignaten en van 2,400,000,000 franken in mandaten, en verhoogde de geconsolideerde schuld tot 2,400,000,000 franken.

Dit bedrag werd getierceerd, en de ongelukkige houders mochten zich met een derde van hun eigendom vergenoegen, dat nu den naam bekam van *tiers consolidés*, zoodat de schuld in 1798 nog slechts 800,000,000 franken bedroeg. Het eerste keizerryk vermeerderde die som minder dan men zou kunnen vermoeden, dank zy de gedwongen oorlogscontributies, welke andere landen moesten opbrengen, zoodat by het einde der regering van Napoleon I. de schuld slechts verdubbeld was en 1,766,125,000 franken bedroeg, behalve een vlottende schuld van 500 miljoen franken.— De Bourbons waren gedwongen onmiddellyk een leening aan te gaan, om de 1375 miljoen te betalen, welke Frankryk aan de geallieerden moest opbrengen als oorlogsbelasting, en nadat de Bourbons 16 jaren geregeerd hadden, was de schuld nog eens verdubbeld en bedroeg in 1830 3,544,250,000 franken.

De Orleansen verdubbelden het nominale kapitaal voor de derde maal, zoodat in 1848

de schuld 7.491.250.000 franken bedroeg. De republiek verminderde deze som in 1852 door een groote conversie van 5 en 4½ pCts. fondsen, tot 6.131.250.000. Het tweede keizerrijk verdubbelde het kapitaal der schuld voor de vierde maal, door zyn voortdurende deficit en oorlogen, zoodat de Fransche schuld op 1 Sept. 1870 de som van 12,950 millioen franken bedroeg.

Wanneer men nagaat welke schadeloosstelling door de terugkeerende Bourbons is betaald moeten worden aan de legers van het zegerierend Europa, dan kan men eenigszins nagaan wat Frankryk thans aan den overwinnaar zal moeten betalen, en de Fransche staatschuld zal door deze gedwongen vergoeding der oorlogskosten aanmerkelyk vergroot worden.

Doch deze oorlogsschatting zal slechts een klein gedeelte zyn van hetgeen de oorlog aan het ongelukkige Frankryk kost.

Ten aanzien van de groote quaestie der vereeniging van Noord- en Zuid Duitschland meldt men uit Frankfurt, dat de beraadslagingen, te Munchen, in den ministerraad over dat punt zyn reeds geëindigd. De resultaten der gehouden overwegingen zyn den Koning ter goedkeuring overgelegd, ten einde na bekrachtiging van die zyde, te strekken tot grondslagen by de onderhandelingen, welke over die zaak spoedig zullen worden aangevangen met den Noordduitschen Bond. Men is daarby, naar wordt verzekerd, uitgegaan van de volgende grondslagen: dat er zal zyn een verantwoordelyke bondsregering, met een algemeen Duitsch parlement, dat zyn zetel zal vestigen te Frankfurt. Het plan bestaat niet, om een geheel afgeronde ontwerp-constitutie aan te bieden, maar men heeft de hoofdbeginselen eener Duitsche grondwet slechts vastgesteld, op welke basis de onderhandelingen zullen worden aangevangen.

Men heeft beweerd, dat de Zuidduitsche staten het plan hadden het voorstel te doen om de Keizerlyke waardigheid aan den Koning van Pruisen aan te bieden. Zeker is het, dat dit plan voorloopig nog geen vasten vorm heeft aangenomen. Men mag zeer te recht betwyfelen, dat by de Zuidduitsche staten tot heden de geneigdheid is ontstaan om tot iets dergelyks de hand te leenen, veel minder nog om zelve dergelyk voorstel te doen. Daarenboven komt hierby nog iets in aanmerking; men beweert dat de Koning van Pruisen niet gezind is om dergelyk voorstel te ondersteunen; dit althans is zeker, dat van zeer goed onderrichte zyde wordt verzekerd, dat in het Pruisische programma betreffende Duitschlands reorganisatie niet geen woord van zoodanig voorstel wordt gerept.

Met betrekking tot de administratieve indeeling van het nieuwe gouvernement Lotharingen, deelt het officieele dagblad, de *Staats-Anzeiger*, het volgende mede. Het gemelde gouvernement omvat de tegenwoordige departementen van de Maas en der Vogeezen, van de Meurthe, (waarvan het arrondissement Salzburg (Chateau Salins) aan het gouvernement van den Elzas is toegevoegd, de arrondissementen Nancy, Lunéville en Toul, zoodat het arrondissement Briey van het departement van de Moëzel, terwyl de overige arrondissementen van dit departement insgelyks aan het gouvernement van den Elzas zyn toegevoegd.

Het departement van de Maas is verdeeld in 5 arrondissementen, namelyk Bar-le-Duc, Commercy, Montmédy en Verdun. Het aantal gemeenten is 587, met 301.653 inwoners. Het arrondissement Briey, oorspronkelyk behoorende tot het departement van de Moëzel, bevat 5 kantons, met 131 gemeenten en 64,511 inwoners.

Het departement der Vogeezen omvat de arrondissementen Epinal, Mirecourt, Neufchâteau, Rémeiremont en Saint Dié, uitmakende 548 gemeenten, met 418.998 inwoners.

Van het departement der Meurthe komen voorts de drie opgegeven arrondissementen in aanmerking 451 gemeenten, met 296.742 inwoners. Volgens die indeeling bedraagt de oppervlakte van het gouvernement Lotharingen 319½ □ Duitse mylen, met 1.081.904 inwoners.

In geloofwaardige, uit Washington te Londen ontvangen berichten, wordt de beweging tegengesproken, dat de heer Bancroft, de gezant der Ver. Staten te Berlyn, aan zyn regering zou hebben gevraagd, welke houding zy dacht aan te nemen, ten opzichte van een interventie in den Duitsch-Franschen oorlog. Door den heer Bancroft is in het geheel geen vraag gedaan, op de houding van Amerika tegenover de oorlogvoerenden betrekking hebbende. Zowel de Amerikaansche gezant te Berlyn als die te Parys (de heer Washburn) hebben slechts een instructie in dien geest ontvangen, dat de regering der Ver. Staten, op een gemeenschappelyk verzoek van Frankryk en Duitschland, hare goede diensten aan de oorlogvoerenden niet zou weigeren, doch dat

zy zich overigens van elke bemoeiing moest onthouden. De eenigzins luidruchtige wyze, waarop de heer Washburn van zyn sympathie voor de Fransche republiek heeft blyk gegeven, brengt geen wyziging hoegenaamd in de afwachtende houding van de regering der Ver. Staten, welke er steeds op uit is om zich buiten alle Europeesche quaestien te houden, en ook op de meest bepaalde wyze tegen spreekt, dat zy in de Oostersche quaestie zich niet met Rusland heeft verstaan of dat zelfs een oogenblik die quaestie is aangeroerd.

— Te Weenen is den 12 Sept. het eerste burgerlyk huwelyk voltrokken. De burgemeester, dr. Felder, hield by deze plechtige gelegenheid, in de ryk daarvoor gedecoreerde zaal, een kernachtige aanspraak, waarin op het gewicht van dezen dag gewezen werd, ook met het oog op zyn staatkundige, sociale en godsdienstige beteekenis. De gelukkige echtgenoot, de heer Engel, dankte den burgemeester in warme bewoordingen. Hy stelde een aanzienlyk bedrag ter beschikking der stadsarmen zonder onderscheid van geloofsbelijdenis.

— Uit Rome wordt dd. 28 September aan de *Augsburger Allgemeine Zeitung* het volgende gemeld: De onderhandsche onderhandelingen met den Paus duren voort en getuigen van de zucht tot verzoëning van een deel der hooge geestelykheid. De Italiaansche regering zal de waarborgen voor de geestelyke onafhankelykheid en het bedrag der civiele lyst van den Paus voorstellen, en de andere mogendheden zullen uitgenoodigd worden de waarborgen op te geven, welke zy den Paus willen aanbieden betreffende haar verkeer met hem, het verkeer van den Paus met de Katholiken in hare Staten, en hare bydragen voor het onderhoud van den H. Stoel.

De Paus heeft de kardinalen Guidi, Silvestri en Di Pietro belast met het ontwerpen van voorstellen betrekkelek den *modus vivendi* met Italië. De kardinaal Perelli is met eene buitengewone zending naar Florence vertrokken.

De stedelyke junta heeft besloten tot het oprichten van een gedenkteeken voor degenen, die in 1867 en 1870 in den stryd voor Rome's bevryding gesneuveld zyn.

Gelyk men weet, heeft het kabinet, dezer dagen in de wetgevende kamers geïnterpelleerd zynde omtrent het bezetten van Rome door Italiaansche troepen, geantwoord by monde van den heer d'Aethan, dat België, een onzydige staat zynde, zich van bemoeiing met die zaak behoorde te onthouden, en even als het ministerie weigerde zich over de bedoelde gebeurtenis uit te laten. Dit antwoord wordt door het *Journal de Bruxelles* goedgekeurd, maar door andere katholieke dagbladen, zoo als *le Bien Public* en *la Gazette de Liege*, gelaakt; deze bladen, zoo mede liberale organen, herinneren hoe heftig het liberaal ministerie van België in 1862 door den heer d'Aethan en door andere woordvoerders der Katholieke party werd gelaakt, omdat het overgegaan was tot het erkennen van het koninkryk Italië, hoewel dit koninkryk door overweldiging, en vooral door inlyfing van pauselyke provinciën, was gevormd. Destyds beoordeelde de heer d'Aethan, dat het verkeerd was gewelddadigheden van zulken aard onder de afgedane zaken op te nemen door hare uitwerkselen te erkennen. De *Gazette de Liege* gaat zoo ver te zeggen dat de Belgische liberalen den Paus voegzamer hebben behandeld, dan het katholieke bewind thans doet.

Uit Surinaamsche Couranten.

Paramaribo, 10 Oct. Particuliere brieven uit Nederland en Engeland melden dat het tractaat tussehen deze beide Ryken, betreffende den uitvoer van koelies uit Britsch-Indië naar Suriname en Java, onderteekend is, en dat twee belanghebbenden in deze kolonie daaryan gebruik hebben gemaakt om, voor eigene rekening, arbeiders naar herwaarts te doen overvoeren, waartoe een schip uit Liverpool is gecharterd.

Volgens partienier schryven uit het district Nickerie moet Nieuw Rotterdam, in den laatsten tyd, ontzettend veel van de zee geleden hebben. De afspoeling van het terrein nam van dag tot dag toe. Met de laatste nieuwe-maanspring stonden vele bebouwde erven onder water. De districts-Commissaris wendt alle pogingen aan, om door den aanleg van zware dammen het gevaar zoo veel mogelijk af te weren.

Met genoegen kunnen wy onzen lezers mededeelen dat met de nu aangekomen mail berigt ontvangen is van de *New York and Surinam Company*. Zoo als men zich herinnert zal, was uit den Haag geschreven dat onmiddellyk na de bekrachtiging der tot de concessie betrekkeleke verordening door Z. M. den Koning, op den 12 July, daarvan, per

transatlantische telegraaf, aan de directie te New York kennis gegeven was. Zoo als uit de thans ontvangen berigten blykt, heeft dat telegram de plaats zynere bestemming niet bereikt, en werd de directie eerst door de ontvangst van de officieele documenten, welke van hier verzonden waren, bekend gesteld met de koninklyke sanctie en daarop gevolgde gouvernementale resolutie. De directie gaf daarvan onmiddellyk by brief van 5 September jl. kennis aan hare te dezer stede gevestigde vertegenwoordigers, er byvoegende dat naauwkeurige ontleding van de laatstelyk weder verzondene grondsoorten, alle reden gaf om te gelooven dat het resultaat van de te bewerkstelligen operatie in Suriname met het beste succes zullen bekroond worden, en dat de maatschappij steeds getrouwelyk de gestelde voorwaarden zal nakomen.

Deze brief was, zoo als later gebleken is, ongelukkiger wyze op een der postkantoren achter gebleven. De directie te New York schreef een lateren brief, onder dagteekening van 21 Sept., aan de vertegenwoordigers welke nu, met dien van 5 Sept., tegelyk alhier is aangekomen.

By het laatste schryven geeft de directie, onder vleijende dankbetuiging aan de vertegenwoordigers alhier, voor de juiste wyze waarop alles door hen is behartigd geworden, hare groote tevredenheid te kennen over de verkregen liberale concessien, met de verklaring dat, hoewel zy schynbaar werkeloos was, zy zeer veel heeft tot stand gebracht, om, op ontvangst der officieele documenten, gereed te zyn; dat de maatschappij in bloeienden toestand verkeert en de vertegenwoordigers spoedig van hare operatieplannen zullen kennis dragen.

De maatschappij koestert het vertrouwen dat werkvolk, praktische mynwerkers, kapitaal, werktuigen voor mynontginning, stoomboorten, enz. enz., die in de kolonie zullen ingevoerd worden, eene geheele omkeering zullen te weeg brengen, en de middelen zullen zyn om den handel wederom op te beuren en Suriname tot een belangryken staat in de geschiedenis van Zuid Amerika op te voeren. Door de doelmatige werking dezer maatschappij — zegt de directie — en de medewerking van uw liberaal en grootmoedig gouvernement, bestaat er geen reden waarom de uitkomst niet zoowel voor ons als in de hoogste mate voor het Bestuur, hetwelk wy ten zeerste dank weten, voordeelig zal zyn. New York en Suriname, hand in hand gaande, zullen, in het drama der natien, in ons zuidelyk halfond, een groote rol spelen op het gebied van onderneming; een groote rol in de vereeniging van het noordelyke en het zuidelyke, door banden van vriendschap en beschaving.

Wy hebben onze handen aan de ploeg geslagen "Voorwaarts" is onze motto, tot dat het einddoel zonder precedent in de geschiedenis der mynontginning verkregen is.

GOVERNEMENTS SECRETARIE.

Curacao den 18 November 1870.

NAMENS den Heer Gouverneur wordt by deze bekend gemaakt, dat de zetting van het brood voor de volgende week, eindigende den 26 dezer, als volgt is bepaald: het brood van vyftien Cents moet 16½ oncen wegen en van mindere pryzen naar evenredigheid; zullende het zoogenaamde fransche brood van den voormelden prys een once minder mogen wegen; op poene als by de Publicatie van den 16 Maart 1824 is vastgesteld.

De Gouvernements Secretaris,
W. B. MELLINK.

DE Pakket (Engelsche mail) vertrekt op a s. Dingsdag, den 22 dezer; de brievenzakken zullen op dien dag des middags twaalf ure precies gesloten worden.

Curacao den 18 November 1870.
De Commiss belast met de Post-directie,
J. F. K. VAN EPS.

Lyst van de ter Postery alhier liggende brieven, aangebragt gedurende de laatste acht dagen.

Agustin Bethencourt, Angrieta Bart, Dionicio Camarena, Wenceslao Cestero, Reynita de Cuarte, Mathias Daal, Nicolasa Alvarez de Blanch, Max Gruning, D. A. Jesurun, J. & H. Jones, Luis Lopez, David Leon, Rafael Ma. Lovelace, B. Leefmans, Guillermo Leiva, G. A. Nouel 2.

Curacao den 18 November 1870.
De Commiss belast met de Post-directie,
J. F. K. VAN EPS.

DE ondergeteekende waarschuwt by dezen een ieder aan niemand eenige goederen op zyn' naam aftegeven, zonder eigenhandig geteekend bewys van hem of zyne echtgenoot.

JOH. P. ENGLERT.

Curacao, 18 November 1870.

Openbare Verkoop.

INGEVOLGE Gouvernements besluit dd. 8 November 1870 No. 528/166, zullen er op Woensdag, den 23 November 1870, des voormiddags ten 10 uren, voor het buskruid-magazyn in het Waterfort worden verkocht:

Dertig kistjes met blikjes buskruid, afkomstig van particulieren, waarvan de eigenaar niet bekend is. Een monster van bedoeld buskruid zal op aangeduide plaats ter bezigtiging zyn, van met Maandag, den 21 dezer, tot met den 22 daaraanvolgende, van des middags 1 tot 3 uur.

Curacao den 18 November 1870.
De Magazynmeester der Artillerie,
B. LIEDER.

Publieke Verkoop

OP aanstaanden Woensdag, den 23 dezer, des middags om 12 ure, voor het Hypotheekbank gebouw van:

TWEE STUKKEN GRONDS, genaamd JUAN HATO en CALABARIE, gelegen in het 3e. district dezes eilands.

Curacao den 18 November 1870.

PIONEER MILL.

DE prys van MAISMEEL zal gedurende de volgende week zyn f 2.— per schepel.

Curacao den 18 November 1870.

Dienstbeurten by de Spoorbank.

Zaterdag den 19 November 1870.

Bestuurder de Heer P. C. Gorsira.
Commissarissen de Heeren Mr. P. C. Prince
en Mr. H. W. de Quartel.

GODSDIENSTOEFENING by de Verenigde Protestantsche gemeente op aanstaanden Zondag des morgens ten 9 ure.

BEVALLEN op Zaterdag, den 12 dezer, van een Dochter, EMMA DEITEL-ZWEIG, Echtgenoot van

S. SENIOR.

Curacao den 17 November 1870.

Eenige kennisgeving.

CURAÇAO.

Vaartuigen in- en uitgeklaard in de laatste acht dagen.

INGEKLAARD.—November.

- 12 ned. bark El Gobernador de Aruba, Gomez. Aruba.
" " Deligencia, Pinedo, Pto. Cabello.
" " Josefa, Verhelst, Pto. Cabello.
14 ven. " Camelia, Arias, Pto. Cabello.
ned. " Valentina, Martinez, Cumarebo.
" schr. Sarah, Van Grieken, Rio Hacha.
15 ven. boot San Cristobal, Malaret, Curamichate.
ned. bark Minerva, Croes, Aruba.
" " Henriette, Benkenboom, Bonaire.
" " Experiencia, Nicolaas, Bonaire.
ven. schr. San Antonio, Rodriguez, Barcelona.
16 ned. " Amalia, Hueck, St. Domingo.
" " Gez. v. d. Bossche, Vermeulen, Bonaire.
" " Victoire, Clemence, Ulder, Barcelona.
ven. bark Joven Elena, Machin, Cumarebo.
17 eng. brik Robert Peel, Conner, Falmouth.
18 " schr. brik Curacao, Lockhardt, New-York.

ned. bark Felicita, Lacle, Vela de Coro.

UITGEKLAARD.—November.

- 11 ned. schr. Henriqueta, Kristen.
" bark Felicita, Lacle.
" schr. Ismenia, Roos.
12 " bark Ave Oriental, Raven.
" " Joven Elena, Machin.
14 " schr. Cumarebo, Brito.
" bark Gobernador de Aruba, Gomez.
" " Deligencia, Pinedo.
" " Let me Pass, Henriquez.
15 fr. stoomb. Caribe, Dardignac.
ned. schr. brik Emma Dean, Atkinson.
" schr. Anita, Guriel.
16 " " Paq. de La Vela, Kock.
" " Susanet, Van Berkel.
" " Mara, Nabr.
" bark Henriette, Benkenboom.
17 " schr. Nueva Clara, Kock.
" bark Minerva, Croes.
18 " schr. Amalia, Hueck.
ven. bark San Cristobal, Malaret.
ned. schr. Gez. v. d. Bossche, Vermeulen.

AANGEKOMEN: Donderdag, den 17, van St. Martin, laait van St. Eustatius, Zr. Ms. Stoomschip *Kykduin*, Kommandant Kapitein Luitenant ter Zee H. E. Bunnik, en met hetzelfde de Heer H. F. G. Wagner, Gezaghebber van St. Martin, benoemd Gouverneur ad-interim der kolonie Curacao, ZEd. Echtge-

noot en twee kinderen. By aankomst in de haven werd de Heer Wagner, door eene Commissie, bestaande uit den Procureur-Generaal, den Administrateur van Financien en den Gouvernements Secretaris van boord afgehaald en naar het Gouvernements huis begeleid.

Gisteren, van New York, de Engelsche schoenerbrik *Curacao*, kapitein Lockhardt.

VERTROKKEN: Dinsdag, den 15, naar Martinique, over Puerto Cabello en La Guayra, het Fransche Stoompakketschip *Carabe*, Kapitein Dardignac, met de brievenmalen voor Europa en de West-Indiën.

Laatzleden Maandag heeft de Gouverneur de Rouville allen, die van hem wenschten afscheid te nemen, ten Gouvernements huize ontvangen.

Alle autoriteiten en ambtenaren en een aantal particulieren hebben van die gelegenheid gebruik gemaakt om ZIEG. vóór zyn vertrek naar het Moederland in persoon vaarwel te zeggen.

Naar men met zekerheid verneemt heeft de Gezaghebber van Aruba, de Heer J. H. Ferguson, wiens beantwoording eener prysvraag van het Pruisisch Hoofd-Comité te Berlyn, voor de verpleging van gewonden in oorlogstijd met 100 Friedrichs d'or bekroond werd, de kroon op zyn menschlievende arbeid gezet, door het verzoek aan den Minister van Koloniën om den behaalde prys te doen uitkeeren aan den Pruisischen Minister van Oorlog te Berlyn, ten einde te worden aangewend ten voordeele van de weduwen en weezen der in den oorlog gesneuvelde militairen.

Verder verneemt men, dat de Heer Ferguson van het Nederlandsche Hoofd-Comité van het Rode kruis een zeer vleijend schryven heeft ontvangen, waarbij de geheele Nederlandsche vereeniging hem dank zegt voor de wyze, waarop hy de eer van Nederland in de zaak der prysvraag heeft opgehouden en be-sluit met de woorden:

"Terwyl honderden in Nederland thans naar de slagvelden snellen, om gekwetsten te helpen, en de giften uit alle oorden des lands zamenvloeiën, toont uw arbeid, dat waar Nederlanders in verre gewesten van de gelegenheid verstoken zyn om persoonlijk hulpe te betoonen, hun hart en hoofd toch ten dienste zyn van de schoone instelling van het Rode kruis."

"Daarom dankt u de geheele vereeniging van het Rode kruis in Nederland."

Naar luid van alhier ontvangen brieven heeft in den nacht van verleden Zondag op Maandag, een zwaar onweder op het eiland Bonaire gewoed en eenige schade aan de gebouwen veroorzaakt.

In het woonhuis van den Gezaghebber is de bliksem geslagen. De noordgevel werd van den nok af tot beneden toe doorboord en op verrecheiden plaatsen in den muur zyn gaten en scheuren gekomen, zoodanig dat het bewonen van dat huis onveilig is geworden.

In het dorp Kralendyk is een huisje, in de savaan gelegen, ingestort en is een der bewoners er van door het vallende puin getroffen en zwaar gekwetst.

De Nederlandsche bark *Esterlina*, die ter reede van Bonaire ten anker lag, werd door den bliksem getroffen en is kort daarna gezonken. Het scheepsvolk benevens twee passagiers, een vrouw en een kind, hebben het vaartuig in eene kano verlaten, voor dat het zonk en zyn behouden aan wal gekomen. Een der opvarenden is door den bliksem dood geslagen en kon niet naar den wal vervoerd worden.

De met de *Curacao* ontvangene N. Yorksche Couranten loopen tot 3 November met berichten uit Europa tot 2e.

Koers van het goudgeld aan de geldmarkt te New York den 2, 110½ á 111½.

NEDERLAND. Onder dagteekening van Londen 2 Nov. wordt het volgende medegedeeld:— De loopende geruchten van een kabinet-crisis in Holland zyn bevestigd. De Heeren Focke en van Bosse zyn belast met de zamenstelling van een nieuw Ministerie.

Naar luid van telegrammen uit Londen aan de *New York Herald* heeft Maarschalk Bazaine den 27 Oct. by kapitulatie, Metz en een legermacht van 150,000 man overgegeven. Den 31 trokken de Duitsche troepen binnen de stad.

Behalve de drie Maarschalken Bazaine, Canrobert en Le Boeuf, en de Opperbevelhebbers van legerkorpsen, Frossard, Decaen en Ladmirault, bevonden zich by het leger van Bazaine 40 Divisie-Generaals en 100 Brigadier-Generaals. 90,000 krygsgevangenen manschappen zyn naar Noord-Duitschland en 50,000 naar Zuid-Duitschland vervoerd ge-

worden. De zieken en gekwetsten zyn onder de andere staten verdeeld geworden.

Volgens loopende geruchten in Tours waren de troepen in Metz niet tevreden met de kapitulatie. Maarschalk Bazaine vertrok denzelfden dag, waarop de kapitulatie plaats had, uit Metz, omdat de troepen en de burgers zeer tegen hem gestemd waren.

Maarschalk Bazaine was met zyn gevolg te Kassel aangekomen. Canrobert, Mac Mahon, Le Boeuf en eenige andere Generaals werden den 1 Nov. te Londen verwacht.

Er was nog geen begin gemaakt met het beschieten van Parys. In Londen was men algemeen van gevoelen dat Parys een langdurige en hardnekkige verdediging zal bieden. Uit Tours ontving men berichten van Parys door onderaardsche wegen tot 27 Oct. De stad was wel voorzien van levensmiddelen. Men is algemeen besloten om den oorlog te laten voortduren tot dat door Pruisen voorwaarden voor een eervollen vrede zullen zyn aangeboden.

Door aanhoudende regen zyn de krygsverrichtingen dicht by Parys zeer moeielijk geworden. De legermacht, welke Parys ingesloten houdt, heeft den 31 October groote troepenversterking ontvangen, en men dacht dat den 1 November een begin met het beschieten der stad zou gemaakt worden.

Den 30 October hield Koning Wilhelm te Versailles een wapenschouw over de Landwehr; volgens een gerucht heeft men by die gelegenheid een aanslag op zyn leven gedaan, welke mislukt is. Generaal van Roon, die dicht by hem stond, werd gewond.

Den 30 Oct. is de ex-Keizerin Eugenie inognito te Wilhelmshöhe aangekomen en heeft vergezeld van den Maarschalk Bazaine den Keizer bezocht.

In eene vergadering van het Britsche kabinet op den 2 November werd gezegd, dat de overgave van Metz een gevolg was van eene verstandhouding tusschen Bazaine en von Bismarck ten gunste van Napoleon; dat de Keizerin tegen die kuipery was en naar Wilhelmshöhe gegaan is om zich er tegen te verzetten. Zy is den 1 November van Wilhelmshöhe vertrokken.

In den Kabinetraad werd lang gesproken over de onderhandelingen door den Heer Thiers, en de uitslag daarvan was om by Pruisen aantredingen tot het sluiten van een wapenstilstand zonder zich vasttehouden aan het beginsel van afstand van grondgebied.

Naar luid van een bericht van den correspondent van de *N. Y. Herald* te Hamburg, heerschte er in deze stad groote ongerustheid tengevolge van een telegram, ontvangen op den 1 November, vermeldende dat een Fransche vloot, bestaande uit twaalf oorlogschepen, elk schip met 800 man landingstroepen aan boord, van Duinkerke was vertrokken met orders om op een aangewezen punt in de Noordzee eene landing te bewerkstelligen.

Dit bericht is bevestigd geworden, en terstond zyn door de autoriteiten te Hamburg maatregelen genomen om den aanvallen een krachtig en warm ontvangst te geven. De vloot verscheen werkelyk in de Noordzee, doch ondernam geene landing noch bedreef eenige vyandelykheden van eenig belang. Zy bleef kruisen by Helgoland; eenige kleine handels en visschersvaartuigen werden genomen en de kommandanten lieten de schippers en het scheepsvolk van deze vaartuigen aan boord van hunne schepen overbrengen; daarna werden die vaartuigen door brand vernield of verlaten.

Men dacht te Hamburg dat het doel der Fransen was om door geweld of door aanbiedingen van groote betaling een genoegzaam getal loodsers te bekomen, ten einde hunne schepen binnen Cuxhaven of Wilhelmshaven te brengen.

Alle Engelschen en Amerikanen zouden den 28 October uit Parys vertrekken. Door den Britschen gezant zyn orders gegeven om alle documenten en kostbaarheden in de kelders te bewaren.

VENEZUELA.—Zaterdag, den 11 dezer, onderwierp zich, na langdurige gevechten de krygsmacht onder de Generaals Galan en Pardo te La Vela de Coro, by kapitulatie aan de troepen der Federalen onder Generaal Leon Colina.

Volgens de bepalingen der kapitulatie blyven de bevelhebbers en officieren in bezit van hunne wapens, paarden en goederen, indien de paarden, enz. hun in eigendom toebehooren.

De bevelhebber, officieren en manschappen van de krygsmacht, die ontwapend is, genieten alle waarborgen van veiligheid. Zy kunnen naar hunne haardsteden terugkeeren, of naar welke plaats ook zy verkiezen, te gaan.

De krygsgevangenen, gemaakt in den veldtocht tegen Coro, zullen in vryheid gesteld worden, zoodra de stad door de troepen bezet zal zyn.

— Aangaande Metz en Straatsburg verneemt men eenige byzonderheden, welke belangryk zyn.

Het is thans een bewezen zaak, dat Ulrich met Bazaine in verbinding heeft gestaan door middel van een telegraafdraad, welke in den grond begraven en geïsoleerd was op dezelfde wyze als dit met telegraafdraden, welke in de zee gelegd worden, pleegt te geschieden. De draden zyn eindelyk gevonden, aan beide zyden van Metz; zy verbonden de stad door omwegen met Straatsburg, Thionville, Longroy, Montmédy en Sedan, en het veroorzaakt groote verwondering by de Engelschen, dat deze wyze van onderlinge gemeenschap gedurende zulk een langen tyd aan zulke handige officieren van de genie en voortreffelyke telegrafisten als het Duitsche leger bezit, ontsnapt is. De Franschen wisten reeds sinds langen tyd, dat by elke belegering aan de telegraafdraden het eerst van alles gedacht moet worden, en toen zy den Malakofforen bestormden, hadden zy een uitgelezen korps van 200 man, met scherpe spaden en bylen, by zich, die onmiddellyk aan het graven gingen om de telegraafdraden te zoeken en af te snyden. De draden werden echter niet dadelyk gevonden, want de Russen hadden ze langs een grooten omweg, en onder het water van de haven door, naar de stad gelegd.

De flesschen, welke in den Moezel werden geworpen, en in welke brieven van den kommandant gevonden werden, waren gedurende geruimen tyd, in de oogen der Pruisen, met de luchtballons, de eenige communicatiemiddelen tusschen de garnizoenen van Metz en Straatsburg. Netten werden gespreid, om die flesschen te onderscheppen, doch generaal van Moltke begreep onmiddellyk, dat de brieven, welke in deze flesschen gevonden werden, slechts dienden, om hem te misleiden en hy geloofde nooit een woord van hetgeen zy zeiden.

— De *Pall Mall Gazette* verwondert er zich over, dat de inwoners van de stad Lyon alweder de roode vlag binnen hunne muren hebben geduld, na de verschrikkelijke les, die zy in 1793, by gelegenheid van het beleg en de inneming der stad door de troepen der Nationale Conventie, ontvingen. Ofschoon de ongelukkige veste een vuurbui van 11,000 gloeiende kogels en 27 000 bommen doorstaan had, achtten de republikeinsche bestormers haar nog niet genoegzaam getuchtigd. Nimmer werd particulier eigendom zoo moedwillig vernield. De beruchte Onthor, in een palankyn door de straten gedragen, vermaakte zich door met een hamertje op de deuren der schoonste huizen te kloppen, zeggende: "*Je te condamne à être démolie au nom de la loi*". Men schat de waarde der wooningen, die zoodoende noodeloos werden afgebroken, om later weer opgebouwd te worden, op niet minder dan £ 700,000. De folianten uit de boekery werden door de nationale garde verbrand, om er koffie op te koken.

— De belegering van Parys, zegt de *Times*, doet ons denken aan het keizerlyk Rome in de dagen van Alaric en aan Byzantium, toen Mahomet II het belegerde. De bevolking wil de stad tot het laatst verdedigen, doch indien de Duitschers Parys eenvoudig omsingelen en zich vergenoegen met het afslaan van uitvalen, zullen de inwendige verdeeldheden, welke te Parys niet kunnen uitblyven, de overgave der stad noodzakelyk maken. De Franschen doen verkeerd er op te rekenen dat de naderende winter de Duitschers zal ontmoedigen; want erger en gevaarlyker vyanden dan de koude bedreigen Parys, met zyn ontelbare bedelaars, zyn opeengehoopte menigte boeren, die zonder huisvesting en broodeloos zyn, en zyn 1,800,000 inwoners, die niet mede vechten. Men denke aan de smeulende hartstochten der partyhoofden van de menigte! Op ontzet is geen kans; in de gunstigste omstandigheden kan Parys het twee maanden uithouden—en dan? Dan moet het zich overgeven. Waarom zou het dit niet liever thans doen?—Wy eeren de verdedigers van Parys, doch hun taak is hopeloos!"

— Het *Journal officiel* bevat een besluit van het gouvernement voor de nationale verdediging, houdende dat alle militairen en ambtenaren, die ten gevolge van de omverwerping der republiek in December 1851 hunnen graad of rang hebben verloren, in hunne rechten en aanspraken worden hersteld, en des verlangende weder in dienst gesteld zullen worden, naar gelang er betrekkingen openkomen.

— De Fransche regeering voor de nationale verdediging heeft een commissie benoemd, aan welke de taak is opgedragen om voorstellen te doen, strekkende om de namen van die straten, welke aan het gehate tweede keizerryk herinneren, te veranderen. Reeds heeft dit met eenige straten plaats gehad; zoo heet byv. de Rue du Dix Décembre thans Rue du quatre Septembre; de Rue Bonaparte is vernoemd in Rue du Peuple; de Avenue Napoleon, in Avenue Victor Noir, enz.

DE debiteuren wegens het Een percent patentregt op ingevoerde goederen worden hierby aangezegd het verschuldigde over het derde kwartaal 1870 ten spoedigste ten kantore van den ondergeteekende te komen voldoen, zullende na den 30 dezer de nog onbetaalde posten geregelyk worden ingevorderd.

Curacao den 11 November 1870.
De Koloniale Ontvanger,
P. I. BEAUJON.

TER verzending naar Suriname per de Nederlandsche Schoener *Henriette*, Kapitein J. H. Montanus, wordt er ter Postery alhier een brievenzak opgemaakt, die op Zaterdag, den 19 dezer, des namiddags te twee ure, zal worden gesloten.

Curacao den 11 November 1870.
De Commis belast met de Post-directie,
J. F. K. VAN EPS.

VARIAS casas de comercio de esta plaza se han negado á recibirme en pago los pesos de Nueva Granada y Cundinamarca que circulan por dos florines, por cuya razon y mientras no haya una aclaratoria del comercio, el que suscribe no recibirá dicha moneda.

AGUSTIN BETHENCOURT.

DE ondergeteekenden maken hierby bekend, dat zy zich onttrekken aan de overeenkomst of tarief, betreffende de waarde van onderscheidene goud- en zilvermuntspecien, in 1866 vastgesteld.

Curacao den 3 November 1870.
C. & H. EVERTSZ.

LOS que suscribimos avisamos á nuestros relacionados que desde esta fecha cesa nuestro compromiso de recibir los pesos Colombianos y Granadinos de Ocho reales sencillos y sus fracciones, por los valores que les fijó el convenio de 1866.

Curacao 3 de Noviembre 1870.
D. A. JESURUN.
DE LIMA HERMANOS.

DE ondergeteekenden maken by deze bekend, dat zy zich onttrekken aan de overeenkomst van 1866, betreffende de waarde van onderscheidene gouden en zilveren muntspecien.

Curacao den 4 November 1870.
SAML. DACOSTA GOMEZ JR.
A. M. DE MAROHENA.

DESDE esta fecha, cesa para nosotros, el convenio celebrado en el año 1866 por este comercio, sobre valores dados á diferentes monedas extranjeras.

Curacao 5 de Noviembre 1870.
JAIME & J. R. BLANCH.

LOS abajo firmados, suscritores de la tarifa de monedas formada en 1866 avisamos al público que de hoy en adelante nos retiramos del compromiso que aceptamos en dicha tarifa.

Curacao 4 Noviembre 1870.
EDWARDS, HENRIQUEZ & Co.

DE ondergeteekenden brengen by deze ter kennis van het publiek dat zy zich van heden af onttrekken aan het in 1866 door hen onderteekend tarief van gouden en zilveren muntspecien.

Curacao den 4 November 1870.
GORSIRA & DANIA.

DE ondergeteekende maakt hierby bekend, dat hy zich onttrekt aan de overeenkomst of tarief, betreffende de waarde van onderscheidene gouden en zilveren muntspecien, in 1866 vastgesteld.

Curacao den 3 November 1870.
S. E. L. MADURO.

Compagnie Gle. Transatlantique.

AVIS.

PAR suite des circonstances de guerre, l'itinéraire de la ligne annexe de Fort de France à Curacao a été altéré de la manière suivante:

	Arrivée.	Départ.
Fort de France...	—	31 ou 1er.
La Guayra.....	2 ou 3.	2 ou 3.
Puerto Cabello...	3 ou 4.	4 ou 5.
Curacao.....	5 ou 6.	15.
Puerto Cabello...	16.	18.
La Guayra.....	19.	19.
Fort de France...	22 ou 23.	—

Curacao le 11 November 1870.
L'Agent de la Cie. Gle. Transatlantique,
J. BLASINI.

The Equitable Life Assurance Society of the U. S.

92 BROADWAY,

NEW YORK.

H. S. DE SOLA, Agent,
CURAÇAO.

Uit de hand te koop

HET NIEUWE HUIS op Scharlo onder No. 35, toebehoorende aan Mej. MARIA ABAD.

Voor verdere informatie vervoeg men zich ter dezer Drukkery.

Curacao den 1 November 1870.

TE KOOP

GEDURENDE deze maand: HUISRAAD, GLASWERK, VERZILVERDE VOORWERPEN, enz., toebehoorende aan Mevrouw JAHNCKE.

De goederen zyn ten haren woonhuize, aan de Otra Banda, van 2 tot 5 ure des namiddags, te bezichtigen.

Curacao den 8 November 1870.

TE KOOP

ter Bakkerij van J. F. Haaijen, Scheepsbesluit.

Te koop á kontant,
by August Muller,

ZEER SCHOON GROF ZOUT

en

ROODE WYN by kisten van 50 flesschen, van 25 flesschen en van 50 halve flesschen; Madera wyn by kisten van 25 flesschen en kisten van 50 halve flesschen; Rhynwyn by kisten van 24 flesschen; Bier by manden van 25 kruiken; Oude Rum by dammeanen van 2 en van 2½ gallon; enz.

TE KOOP

ter dezer Drukkery,

COLECCION DE FRASES (VERZAMELING VAN SPREEKWYZEN) en HOLLANDSCHE en SPAANSCHERE PRENTENBOEKJES.

Pildoras y Ungüento Holloway,

se encuentra por mayor y al detal en el almacén de

AGUSTIN BETHENCOURT.

Holloway's Pillen en Zalf.

Ongesteldheden der Maag en Ingewanden. — De maag is het groote magazyn van het natuurlyke gestel. Zy levert de stoffelyke onderhoudsmiddelen voor ieder orgaan. Indien zy ongesteld is, kwynt het geheele ligchaam; maar hoe ernstig ongesteld ook, kan hare veerkracht altyd hersteld worden door het gebruik van deze onwederstaanbare pillen, Galactigheid, slechte spysvertering en Leverziekten worden gemakkellyk genezen door het gebruik van Holloway's Pillen. Duizenden bevestiggen deze bewering, en geen lyder, die dezelve ooit beproefd heeft, ontkent derzelver alles overtreffende kracht. In ieder geval van maagziekte, van het minste geval van moeijelyke spysvertering tot de verschrikkelyste kanker, van de misselykheid door eene ongestelde lever tot het braken, dat eene zwerende maag vergezelt, geven deze pillen dadelyke verligting—in het algemeen genezing.

De PILLEN worden verkocht in doosjes van 4 dozyn a f 1.—; van 12 dozyn a f 3.—; van 24 dozyn a f 4.50; van 64 dozyn a f 9.—; van 132 dozyn a f 18.—; van 208 doz. a f 27.—

De ZALF wordt verkocht in potjes van 1 once a f 1.—; van 3 oncen a f 3.—; van 6 oncen a f 4.50; van 16 oncen a f 10.—; van 33 oncen a f 18.—; van 52 oncen a f 27.—

Te bekomen by A. BETHENCOURT.

Gedrukt ter Drukkery van

A. L. S. MULLER &
G. J. & A. W. NEUMAN Fz.